

COĞRAFYA Sınıf-9

www.derskitabicevaplari.com

KONU EŞ YÜKSELTİ EĞRİLERİ VE EŞ YÜKSELTİ EĞRİLERİNİN ÖZELLİKLERİ

Dünya yüzeyindeki yer şekillerinin haritalara aktarılmasında çeşitli yöntemler geliştirilmiştir. Bunlar; eş yükselti eğrileri yöntemi, kabartma ve renklendirme yöntemleridir.

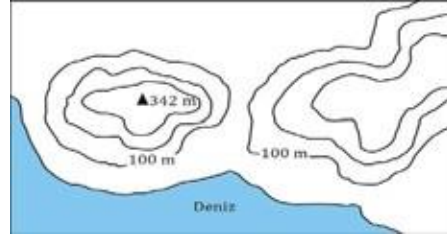
Eş Yükselti Eğrisi (izohips) Yöntemi: Deniz seviyesinden itibaren yükseltileri aynı olan noktaların birleştirilmesiyle elde edilen eğrilerin kullanıldığı yöntemdir.

Ozellikleri

- Eş yükselti eğrileri kapalı eğrilerdir. En dıştaki eğriden içe doğru yükselteleri artar.
- Bir eş yükselti eğrisi üzerindeki tüm noktaların yükselti değeri aynıdır.
- Eş yükselti eğrileri, farklı bir yükselti basamağını temsil ettiği için eğriler birbirlerini kesmez.
- Bir izohips haritasında eş yükselti eğrileri arası yükselti farkı (eküidistans değeri) eşittir. Eküidistans değeri, izohips haritasının ölçeğine bağlı olarak değişir.

• izohips haritasında sıfır (0) metre eğrisi kıyı çizgisini gösterir.

- Eş yükselti eğrilerinin birbirine yakın olduğu (sıklaştığı) alanlarda eğim fazla, birbirinden uzaklaştığı (seyreklaştığı) alanlarda eğim azdır.
- En içteki eş yükselti eğrisinin içinde nokta, üçgen veya artı işaretiyle gösterilen yerler o alanın en yüksek noktasını gösterir.
- Birbirini çevrelemeyen komşu eş yükselti eğrilerinin yükselti değeri aynıdır.
- Eş yükselti eğrileri arasında içe doğru ok bulunması, okun devam ettiği eğriler boyunca aynı yükselti aralığıyla yükseltinin azaldığını gösterir.

Harita: Komşu eş yükselti eğrilerinin yükselti değeri

Eğim Hesaplaması: iki nokta arasındaki yükselti farkı ve gerçek uzaklık kullanılarak eğimin bulunması sürecidir.

Formül	Kısaltmalar
$E = \frac{h \times 100}{GU} \text{ ya da } \frac{1000}{GU}$	Eğim: Yüzde (%) ya da binde (‰) Yükselti farkı: h Gerçek uzaklık : GU

Örnek: Yandaki topoğrafya haritasında verilen G ve noktaları arası gerçek uzaklık 50 km olduğuna göre G ve noktaları arası eğim yüzde kaçtır?

Çözüm:

Verilenler:
GU : 10 km yani 10.000 m
h : 200 m
istenen:

$$E = \frac{h \times 100}{GU}$$
$$E = \frac{200 \times 100}{10.000}$$
$$E = \frac{20.000}{10.000}$$
$$E = 2\%$$

SORULAR

Soru 1: Aşağıdakilerden hangisi eş yükselti eğrilerinin özelliklerinden değildir?

- A) Eş yükselti eğrileri kapalı eğrilerdir.
- B) Sıfır metre eş yükselti eğrisi deniz kıyısını gösterir.
- C) Eş yükselti eğrilerinde dıştan içe doğru yükselti artar.
- D) Bir eş yükselti eğrisi üzerindeki tüm noktaların yükseltileri aynıdır.
- E) Eş yükselti eğrileri arası yükselti farkı yer şekillerinin eğim durumuna göre değişir.

Cevap:

Soru 2:

Yandaki topoğrafya haritasındaki ve B noktaları arası yükselti farkı kaç metredir?

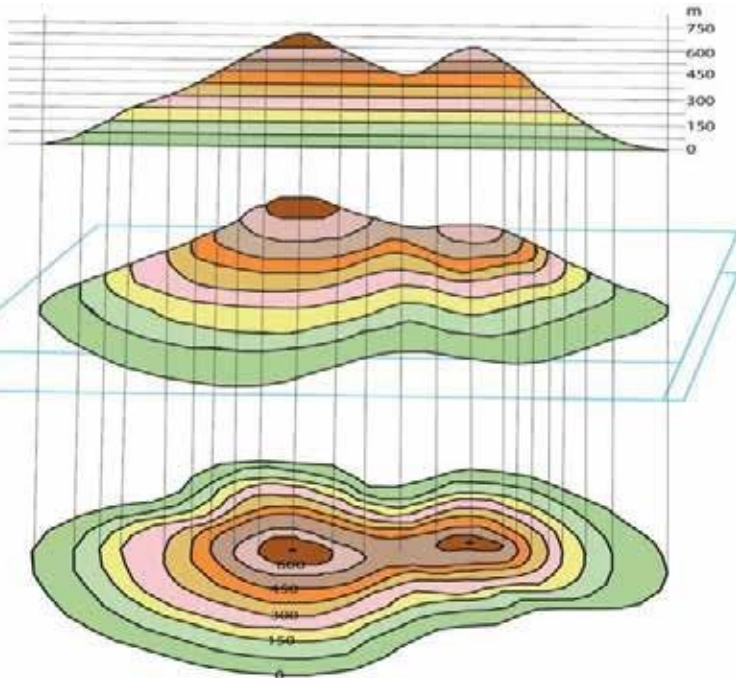
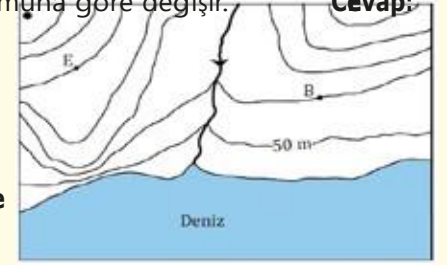
- A) 100
- B) 150
- C) 200
- D) 255
- E) 300

Bevap:

Soru 3: Aşağıdakilerden hangisi izohipslerin özelliklerinden biridir?

- A) Yükselti arttıkça birbirlerini keserler.
- B) Doruklar oklarla gösterilir.
- C) Deniz kıyısı sıfır metredir.
- D) Dik yamaçlarda seyrek geçerler.
- E) Eğimin azaldığı yerlerde birbirlerine yaklaşır.

Cevap: C

ş yükselti
eğrisi
yöntemi

Soru 4:

Y

a
n
d
a
k
i

h
a
r
i
t
a
d
a

y
-
z

n
o
k
t
a
l
a
r
ı

a
r
a
s
ı
n
-

d
a
k
i

y
ü
k
s
e
k

lik farkı kaç
metredir?

A} 50

B} 100

C} 150

D} 200

E} 250

BCevap: